

Referat af Skole og Samfunds repræsentantskabsmøde 19.-20. november 2004

Scandic Hotel Kongens Ege i Randers

Fredag den 19. november

Mødet blev indledt med violinmusik fra solister fra Århus Musikskole.

Landsformand Thomas Damkjær Petersen bød velkommen til gæster og medlemmer af repræsentantskabet. Han startede med at sige, at skolebestyrelsesmedlemmer oftere og oftere skal tage stilling til sager som ikke altid direkte har noget at gøre med selve skolebestyrelsen. Bl.a. sker der en del ændringer i skolestrukturen i mange kommuner. Som eksempel nævnte han sin egen skole – Øster Farimagsgade Skole – som måske får ændret skoledistrikt for at integrere de 2-sprogede elever bedre.

Gæstetaler Teis Volstrup, Danske Skoleelever (DSE)

Teis Volstrup takkede for ordet. Han sagde at det var meget spændende at være med på Skole og Samfunds repræsentantskabsmøde og håbede at kunne hilse på og møde mange lokale Skole og Samfund repræsentanter. Også DSE taler om strukturændringer og de nye udfordringer man kommer til at stå over for i fremtiden. DSE vil gerne have et godt samarbejde med Skole og Samfund på forskellige niveauer. DSE er meget interesseret i at diskutere implementeringen af den nye folkeskolelov, f.eks. med hensyn til test og prøver. DSE vil også gerne tale om undervisningsmiljø og revision af denne lov. DSE har brugt det sidste halve år til at finde sine egne ben efter fusionen mellem de to elevorganisationer FLO og DEO. Teis Volstrup sluttede med at konstatere at DSE betragter Skole og Samfund som samarbejdspartner og absolut ikke som fjende hvis nogen ellers måtte tro det!

Thomas Damkjær Petersen svarede Teis Volstrup at Skole og Samfund også gerne vil være samarbejdspartner til DSE og ikke alene omkring folkeskoleloven og undervisningsmiljøloven.

1. Valg af stemmetællere og referent

Thomas Damkjær Petersen foreslog på forretningsudvalgets vegne som stemmetællere Lizzi Ege Johansen og Ingelise Andersen og som referenter Ton Rouw og Claus Engelund, alle fra sekretariatet. De blev valgt.

2. Valg af dirigent

Thomas Damkjær Petersen foreslog som dirigent Frede Mølgaard der blev valgt enstemmigt.

3. Vedtagelse af forretningsorden

Dirigenten konstaterede at mødet var lovligt indkaldt og fremlagde det udsendte forslag til forretningsordenen til godkendelse. Forretningsordenen blev godkendt.

4. Formandens beretning, foreningens fremtidige virke og arbejdsprogram 2005

Thomas Damkjær Petersen delte beretningen op i emner:

OECD's undersøgelse af den danske folkeskole

OECD-gruppen anbefalede ændringer på en hel række punkter. Det satte fart i en holdningsændring, som deles af alle parter omkring skolen, hen imod at vi skal kunne gøre det bedre. Der blev nedsat fire arbejdsgrupper, og de arbejdede i stor konsensus og fremlagde hurtigt deres forslag:

Evalueringsskulturer mangler vi i folkeskolen. Undervisningsministeren ville først have tests der skulle køre i 2., 4. og 6. klasse samtidig på alle skoler. Nu tyder det på at der bliver udviklet tests som lærerne selv kan indføre i undervisningen når det passer. Og at det også bliver skolen, samarbejdet osv. der bliver testet.

Ledelse er vi bagefter med i folkeskolen. Der er ingen krav til at skoleledere skal have en lederuddannelse, og det er alle enige om er forkert. Vi har foreslået at der bliver en obligatorisk uddannelse ved nybesættelse af skolelederstillinger, at der bliver tilbud om førledersuddannelse til lærere der gerne vil forberede sig på fremtidige lederfunktioner, og at der bliver et efteruddannelsesstilbud til siddende ledere.

Skole/hjem-samarbejdet er der kommet mere fokus på, og alle er klar over at der er store ressourcer at hente hos forældrene.

Organisationsudvikling

Vi er på vej til at få nye kommuner der bliver rigtigt store. Hvor grænserne bliver trukket, ved vi fra januar 2005. Vores egen organisering ud fra amterne har mest været geografisk begrundet og ikke skolemæssigt. Nu forsvinder amterne, og vi skal finde en fremtidig struktur. Vi skal blive bedre til at inddrage forældrene til det de vil uden at der er krav om at de skal sidde i en bestyrelse. Mange forældre vil godt bidrage i en afgrænset periode – og får måske så lyst til at gå videre med foreningsarbejde. Repræsentantskabet bør være den højeste myndighed og dermed også vælge hovedbestyrelsen direkte.

I den ny kommunale struktur er der gode argumenter for at nærdemokratiet skal styrkes ved at skolebestyrelserne får en større indflydelse. Specialundervisningen falder væk fra de tidligere amter, og vi skal holde øje med at den ikke bliver dårligere. Vi skal lægge pres på for at sikre både den almindelige og den vidtgående specialundervisning, og også gråzonen midt imellem.

Flere aktive forældre

Dette programpunkt under En skole i bevægelse modtager næsten ikke nogen ansøgninger. Vi har forhandlet med Undervisningsministeriet og peget på at det ikke bør være kommunalbestyrelserne der skal ansøge. De prioriterer ikke forældresamarbejdet højt. Derfor bør der lukkes op for at skolebestyrelserne kan ansøge direkte.

Ændring af valgregler

Valgreglerne til skolebestyrelsesvalget er medvirkende til at give en lav stemmeprocent. Vi har arbejdet for at få personvalg i stedet for listevalg og for at få åbnet for at man kan stemme hjemmefra og ikke behøver møde op på skolen. Det ser ud til at lykkes.

Skolebørn

Skolebørn er vores vigtigste kommunikationskilde til vores medlemmer. Det var en hård, økonomisk trussel mod bladet da porto'en i år steg kraftigt, men vi besluttede at kvaliteten skal fastholdes.

Livsstil og helse

Overalt i Norden er der fokus på at vores børns sundhed er truet. Det er vores livsstil der er usund, og vi er nødt til at gøre noget ved det. Skolepolitisk udvalg har lavet et godt holdningspapir med en bred indgang til sundhed, og det ligger på nettet.

Statens Pædagogiske Forsøgscenter

Statens Pædagogiske Forsøgscenter skal nedlægges. Det har regeringen og Dansk Folkeparti besluttet. Det er vi kede af, og vi argumenterer stadig for at det skal overleve.

Forældrerådgivning

Vi har et forslag om et projekt der skal give rådgivning til forældre i folkeskolen. Alle er enige om at det er et godt projekt. Vores problem er at vi ikke selv kan finansiere det. Politikerne har sagt at de gerne vil finde penge til det, og vi er nu i dialog med Undervisningsministeriet om det.

Sanktioner

Reglerne for sanktioner i den danske folkeskole er ikke blevet fornyet i mange år. Vi har nedsat en arbejdsgruppe der ser på det. Arbejdsgruppen skal være færdig med sit oplæg inden sommer 2005.

Materiale til tosprogede forældre

Vi har fået udarbejdet en folder der fortæller om den danske folkeskole til tosprogede forældre. Den er udgivet på fem sprog. I debatten om fordelingen af tosprogede elever har Skole og Samfund som udgangspunkt fastholdt frivilligheden og retten til at sætte sine børn i den lokale skole. Men jeg har også tilsluttet mig at åbne for Albertslund-modellen der screener de tosprogede børn for deres sprogfærdigheder før de kommer i skole. Dog ville jeg foretrække at screeningen omfattede alle børn.

Aktuel skolepolitik

- En undersøgelse viser at mere end 42 procent af forældrene har overvejet at sende deres børn i privatskole. Men jeg har givet den kommentar at det ikke behøver være noget problem – kun 13 procent har reelt gjort det.
- Folkeskolen på kontrakt er et Venstre-forslag. Jeg har meldt at vi gerne går ind i en ordning der kan give os mere økonomisk frihed og bedre bindinger af politikerne.
- Så er der igen forslag om at ændre læreruddannelsen. Vi foretrækker at give den nuværende tid.
- Reklamer på skolen har været oppe at vende igen. Min melding er at det er skolebestyrelsens ansvar at godkende undervisningsmaterialerne, og at de lokalt må vurdere. Reklamer på den mælk vi betaler for har jeg dog afvist som uacceptabelt.

Dermed sættes den skriftlige beretning, den mundtlige beretning, strukturforslaget fra FU, resolutionsforslaget samt forslaget til arbejdsprogram for 2005 til debat.

5) Gruppearbejde

Foreningens fremtidige struktur
Formandens beretning
Arbejdsprogram 2005

Lørdag den 20. november

Forsamlingen indledte mødet i salen med at synge "At lære er at ville". Herefter fortsatte gruppearbejdet.

6) Gruppearbejde

Skolebestyrelsernes rolle i den danske folkeskole
Formandens beretning
Arbejdsprogram 2005

7) Plenumdebat

Foreningens fremtidige arbejde, formandens beretning, arbejdsprogram 2005

Esmail Varandili, Københavns Kommune

Hvor er de aktive forældre? Hvorfor falder de fra? Hvorfor blander de sig ikke? Måske er det fordi der mangler anerkendelse for arbejdet i skolebestyrelserne. Derfor skal Skole og Samfund arbejde for at det kommer på finansloven at skolebestyrelsesmedlemmerne får et symbolsk honorar. Så vil forældrene forpligte sig mere, og der vil blive mere respekt om arbejdet.

Erik Pohl, Roskilde Amt

I Roskilde bestod amtsforeningen for et par år siden af én mand. Så fik vi samlet en mindre amtsbestyrelse der holdt nogle møder. Engagementet var beskedent, og vi snakkede spredt om hver vores skoler i hver vores kommuner. Nu mødes formændene for skolebestyrelserne i Greve Kommune og diskuterer løbende kommunens skolepolitik, og det foregår engageret. Med forslaget til ny struktur i foreningen får vi samlet folk i kommunerne. Instruktørkorpset må hjælpe i gang hvor det er nødvendigt.

Solveig Gaarsmand, næstformand

Vi har et udvalg om specialundervisning. Det har været vigtigt i forhold til KVIS-programmet, og vi har været opmærksomme omkring kommunalreformen. Vi har lavet et udkast til udtalelse.

Solveig Gaarsmand læste udkastet op og foreslog det blev redigeret før en behandling senere på dagen.

Kim Egmose Hansen, Bornholms Amt

Vi er enige om at Skole og Samfund skal være stærkere, også i strukturen. Vi er enige om at det ikke går helt så godt alle steder. Det, vi er uenige om, er hvordan vi får det til at fungere bedre. På Bornholm blev fem kommunalbestyrelser til én. Det er dem vi forholder os til. Vi har en gruppe af repræsentanter for skolebestyrelserne som er i dialog med politikerne. Og det er sådan det bliver fremover over i hele landet, med et eller to dialogmøder om året. Det er fint at skolebestyrelserne kører dialogen med politikerne. Vores rolle i Skole og Samfund må så blive at klæde skolebestyrelserne på til at tage den dialog.

Inge Harbo Johansen, Nordjyllands Amt

Vi er enige i beretning og er glade for at specialundervisningen er taget med.

Thomas Damkjær Petersen, landsformand

Enig i at vi skal være på vagt over for specialundervisningen i den ny kommunale struktur. Forslaget om honorar til SB-medlemmer arbejder vi for. I dag er det noget kommunerne kan – det bør være noget de skal. Tak til Roskilde og Bornholm for jeres indlæg – ja, det er tydeligt at vi er enige om at Skole og Samfund skal styrkes på kommunalt niveau. Processen er i gang.

Ena Driemer, Sønderjyllands Amt

Udtalelsen om specialundervisningen mangler at nævne at den almindelige specialundervisning er for dårlig, og at ikke alle, der har behov for det, får et tilbud.

Solveig Gaarsmand, næstformand

Lige nu er det amternes specialundervisning der er mest truet. Men lad os få det med.

Jørgen Springborg, Københavns Kommune

I København er vi jo allerede i kommunalt regi. Her gør vi brug af løbende kontakt med politikerne. Rundt omkring har man gjort forskellige erfaringer med at forholde sig til processer i kommunen, bl.a. i Bornholm, Lemvig og Hadsten. Bedst gik det i Hadsten fordi skolebestyrelserne kom med forslag tidligt i processen. Det er vigtigt at vi kan arbejde på det kommunale niveau, og så må vi bruge erfaringer med instruktører fra de steder der har prøvet det. Så må vi fortælle i pressen at Skole og Samfund repræsenterer de forældrevalgte skolebestyrelsesmedlemmer – i de større byer med mange skoler vil aviserne af sig selv henvende sig til foreningen. Men vi må også være udfarende og give vores kommentarer når der kører en sag på skoleområdet som i Århus hvor der skal spares 24 mio. kr. på skoleområdet. Der har lærerforeningen været på banen, og det burde vi også være.

Vi må have et netværk af specialskoleforældre hvor man kan trække på hinanden. Det er rystende at 25 procent af eleverne i løbet af skoletiden får specialundervisning. Det burde kun være 5 procent. Specialundervisning bruges som skraldespand til mange børn der slet ikke skulle have været der.

Aage Hindhede, Ringkøbing Amt

Nogen har sagt at debatten om strukturen har været kort. Det er jeg ikke enig i. At nogen føler det viser bare at det hurtigt er nye mennesker der sidder i amtsforeningerne. Der går ikke ret lang tid før nye aktive forsvinder igen. Vi har også mange ledige pladser i amtsbestyrelserne. Det viser alt sammen at der skal ske noget – vi skal have en ny struktur.

Hvordan økonomien skal skrues sammen behøver vi ikke lægge os fast på nu. Det er kun vigtigt at vi beslutter at gå videre med ideen til den ny struktur. Københavns Amt siger de først vil have debat. Det vil jeg også! Det er først næste år vi vedtager noget.

Solveig Nielsen, Århus Amt

I Århus får vi en større rummelighed i skolen så ikke nær så mange børn bliver sendt til specialundervisning. Men så bliver det også vigtigt med en uvildig klageinstans så forældre, der ikke kan komme igennem med deres ønsker om ekstra hjælp, har et sted at klage.

Strukturen: ja, lad os komme i gang. Vi skal ikke bremse op ved at sige nej nu.

De ny ledelsesformer med en administrativ og en pædagogisk leder kan føre til at der mangler balance hvis ikke der kommer flere forældre i skolebestyrelsen.

Mere indflydelse til forældrene kan opnås ved at forældrerådene får mere kompetence, f.eks. ved at de indstiller principper til bestyrelsen.

Kim Egmose Hansen, Bornholms Amt

Det er rigtigt at udviklingen løb hen over os på Bornholm. Vi kunne simpelt hen ikke få ordet på det møde hvor forældrene mødte op for at diskutere de to skoler der skulle sammenlægges. Vi skulle have været ude tidligere. Nu har vi én kommune med 13 skoler og et formandsråd som repræsenterer dem. Vi oplever ikke at vi er blevet overflødige i Skole og Samfund. Vi er blevet meget mere synlige, og pressen spørger os ved enhver anledning. Alle ved hvem der repræsenterer Skole og Samfund på Bornholm. Vi skal være bedre til at komme ud til skolerne lige som man skal andre steder i landet. Strukturforslaget er godt – stem for det.

Solveig Gaarsmand, næstformand

Vi ved at børn med specialundervisning har lavere selvværd. Derfor skal vi have en mere rummelig folkeskole så der ikke er 25 procent der skal have specialundervisning. Ifølge Niels Egelund er det ikke så meget specialundervisningen der er årsag til dårlige resultater i PISA-undersøgelserne – det er den normale undervisning det er galt med. Vi skal have gjort noget ved undervisningsdifferentieringen. OECD-undersøgelsen siger også at der ikke stilles forventninger nok til de svage elever. Og så er der kommet en rapport om undervisningen af tosprogede. Dem bliver der heller ikke stillet forventninger til, og de fylder mere og mere i specialundervisningen. Lærerne siger rummeligheden ikke er til at få til fungere. Der må vi som organisation holde fast fordi det er mennesker vi mister hvis vi ikke bliver mere rummelige. Der skal udvikles nye værktøjer, og Undervisningsministeriet har sat 27 mio. kr. af til evalueringsværktøjer. De vil kunne bruges til at finde ud af om der er kvalitet i undervisningen, også til de børn der har brug for noget ekstra.

Niels Thuesen, Bornholms Amt

Jeg må advare imod Niels Egelund. Han siger at forældre til børn med en række diagnoser ikke har opdraget deres børn ordentligt. Bag kravet om rummelighed ligger der administrationens og politikernes sparekrav. Det er flotte ord uden indhold, så vi skal passe på.

Solveig Gaarsmand, næstformand

Ja, vi skal være på vagt over for intentioner om besparelser. Men det er vigtigt at de svage børn får mere selvværd ved at blive i klassen.

Thomas Damkjær Petersen, landsformand

Nye ledelsesstrukturer på skolerne skal styrke ledelseskulturen. Det svækker ikke os i skolebestyrelserne, det giver os bare flere embedsmænd der kan betjene os. De får jo ikke stemmeret, og vi kan selv bestemme om de skal møde op på alle møderne.

Herefter blev beretningen sat til afstemning:

Enstemmigt vedtaget.

Jørn Steen Jensen, Københavns Amt

Startede med at sige, at Københavns Amt ikke er samme forening som Københavns Kommune. Han udtrykte glæde for debatten. Jørn Steen Jensen mener ikke at de kommunale problemer med hensyn til skolestrukturen har været diskuteret. Det er primært Skole og Samfunds struktur der har været til debat på HB-møderne. Men det er godt at der nu er fokus på det der sker i kommunerne. Vi skal samle viden og prøve at støtte hinanden. At give viden videre er ikke vores stærkeste side. Dette skal styrkes i fremtiden. Københavns Amt har ingen intentioner om at stoppe op. Vi skal finde ud af hvad vi er gode til, og hvordan vi kan gøre det bedre. Mange amtsforeninger inkl. Københavns Amt har svært ved at rekruttere bestyrelsesmedlemmer. Københavns Amts bestyrelse tror det bliver svært at blive repræsenteret og organiseret i alle kommuner. Med udgangspunkt i sin egen kommune, Ballerup, fortalte Jørn Steen Jensen at han først og fremmest er SB-formand og har svært ved at se sig selv som Skole og Samfunds repræsentant. Han mener at Skole og Samfund først og fremmest skal hjælpe Skole og Samfunds repræsentanter med at debattere. Der skal fokus på de aktiviteter der foregår i kommunerne, og viden skal formidles videre fra kommune til kommune. På amtsniveau kan man bakke hinanden op og hjælpe hinanden. Det vil mangle i den nye organisationsstruktur.

Aage Hindhede, Ringkøbing Amt

Fortalte om erfaringerne i sin egen kommune. Han føler at han som Skole og Samfunds repræsentant har meget mere pondus i kommunalt regi end som almindelig SB-medlem. Aage Hindhede mener at strukturdebatten længe har været i gang. Vi skal ikke vente to år med (kommune)strukturændringer. Vi skal allerede nu være med i planlægningen og sikre os indflydelse. I Aage Hindhedes kommune er de allerede langt fremme. En ny skoledirektør er ansat og bliver lønnet af de kommuner der har besluttet sig for at gå sammen. Skoledirektøren har allerede opfordret dem til at være med lige fra start og diskutere fremtiden.

Jørgen Springborg, Københavns Kommune

Vi skal huske at foreningen ikke kun er til erfaringsopsamling, men vi er først og fremmest en politisk organisation. Vi bliver betragtet som samarbejdspartner af KL, Undervisningsministeriet, Danmarks Lærerforening mm. Vi bliver citeret i medierne. Vi har stor gennemslagskraft. Journalisterne kan godt lide Skole og Samfunds repræsentanter da vi ikke selv er professionelt involveret i folkeskoleverdenen. Jørgen Springborg mener at man ikke kun skal tænke på sin egen skole, men at man skal varetage alle skolebestyrelses interesser. Vi skal være på banen, bl.a. når der bliver tale om besparelser i kommunen. Han slog bl.a. et slag for at bruge mails over for politikerne. Jørgen Springborg mener at Skole og Samfund er en politisk magtfaktor ikke kun på landsplan, men også på kommuneplan. Det er vigtigt at vi har en talsmand i kommunen, især i de mindste kommuner. Og selvfølgelig skal vi også formidle nyttig viden videre i organisationen.

Flemming Tholstorf, Roskilde Amt

Roskilde og Københavns Amt har de samme problemer angående manglende bestyrelsesmedlemmer. Roskilde var ved at uddø totalt for 3-4 år siden. Vi skal passe på som amtsforening at vi tror vi kan holde nogle gode møder, men i sidste ende risikerer at vi ikke har vores bagland og græsrodde med. I Greve Kommune er der både en formandsgruppe og et FRO. Han mener ikke der burde være en konflikt mellem to kasketter når man sidder i det Fælles Rådgivende Organ. I Roskilde Amt lægger man op til at man i hver kommune har sin egen kommunale Skole og Samfundsbestyrelse. Her kan man diskutere emnerne grundigt med baggrund i de erfaringer man har gjort sig som SB-medlem, og man kan lade sig inspirere af Skole og Samfund bl.a. af et HB-medlem, der kunne være formand i den kommunale bestyrelse. Dette arbejde skal ikke blandes sammen med formandsmøder eller FRO. Bestyrelsen skal arbejde seriøst

med de landspolitiske ting forankret i den kommunale hverdag som man jo kender bedst. Det vigtigste er at vi synliggør os lokalt over for fællesskabet. Vi skal prøve at påvirke de skoler der ikke er medlem af Skole og Samfund som med tiden vil finde ud af at de faktisk står uden for dette fællesskab.

Thomas Damkjær Petersen, landsformand

Til Jørgen Springborg: Det er interessant at høre hvordan vi kan styrke kontakten til de lokale politikere ud over de møder man har med dem. Thomas Damkjær Petersen mener dog, at man skal være varsom med mails. Han foretrækker en hurtig og direkte kontakt til politikerne.

Til Aage Hindhede: Det er rigtigt at i en fremtidig struktur sendes regninger til København og betales af sekretariatet. Formanden gjorde opmærksom på at der er afsat penge i regnskabet som venter på at blive udbetalt til amtsforeningerne inden for visse rammer. Man kan søge om tilskud til aktiviteter. Det samme vil gøre sig gældende i fremtiden efter strukturændringen. Formanden fremhævede Aage Hindhedes kommune som et godt eksempel på hvor vigtigt det er at være med lige fra start.

Til Jørn Steen Jensen: Stor ros til Københavns Amts dokument som er meget imødekommende og konstruktivt. Formanden er enig i at det er vigtigt at vi skal samle op på tværs af kommunegrænserne og udveksle erfaringer. Thomas Damkjær Petersen vil også gerne have flere aktive forældre. Er enig med Jørn Steen Jensen i at det kan være svært at vide hvilken kasket man har på når man er til møde hos kommunen. Men man må godt bruge sin viden som Skole og Samfunds amtsbestyrelsesmedlem i det fælles rådgivende forum. Vi har en opgave hvor vi skal klæde SB-medlemmer på i deres kontakt med de lokale politikere. Det er vigtigt at vi er med fra start. Vi skal kontakte forældrene i de kommuner der bliver lagt sammen og gøre dem opmærksom på at Skole og Samfund gerne vil hjælpe. Vi kan fortælle om de gode eksempler. Vi skal være med når styrelsesvedtægterne bliver lavet, ikke af Skole og Samfunds repræsentanter, men af lokale SB-medlemmer. Formanden gjorde opmærksom på at mange politikere gerne vil have involveret forældrene i dette arbejde. Desuden forpligter loven dem også til at gøre det. Succeskriterium for en vellykket ny struktur er ikke at vi er repræsenteret i alle kommuner, men i flest mulige kommuner pr. 1. januar 2006. Desuden er der et nyt skolebestyrelsesvalg i 2006 som betyder at vi nærmest skal starte forfra igen.

Sven-Peter von Arenstorff, Københavns Amt

Han gjorde opmærksom på at hele Københavns Amt står bag Jørn Steens forslag. Han spurgte om man havde gjort sig nogle overvejelser omkring det Fælles Rådgivende Organs rolle i fremtiden. Han foreslog at FRO kunne bruges som høringspartner på lokalt niveau. Dermed kunne man måske som SB-medlem også opnå større opbakning hos forældrekrædsen. Desuden ville Sven-Peter von Arenstorff gerne have afklaret hvordan en fremtidig enstrengt økonomi vil have indflydelse på kommuneforeningen som juridisk enhed.

Bent Ørnbøl Larsen, Københavns Amt

Som nyvalgt amtsbestyrelsesmedlem har han lyttet med lidt undren til debatten. Han er ikke sikker på at en ændring af vores interne struktur nødvendigvis betyder at vi får flere aktive SB-medlemmer.

Jens Højmark, Bornholms Amt

Han fortalte om den politiske debat der har været på Bornholm. Hvis vi på Bornholm allerede for et år siden havde vidst de ting vi ved nu, havde vi handlet helt anderledes. Først og fremmest ville vi have samlet skolerne og ville have taget mere hensyn til forældrene. Jo hurtigere vi kan finde de

eksisterende SB-medlemmer ved mulige skolestrukturændringer på skolerne jo bedre. Han sluttede med at sige at store skoler ikke altid skal være et mål i skolestrukturændringer, og at små skoler ikke behøver at være dårligere. En kombination af både små (f.eks. føde-)skoler og store kan nogle gange være en god løsning. Jens Højmark opfordrede til at man prøvede at finde lokale løsninger med hensyn til de eksisterende skoler og deres virke.

Jan Pedersen, Århus Amt

Fortalte om skolestrukturændringen i Hadsten. Allerede for to år siden var skolestruktur til debat. Skolebestyrelserne i samarbejde med daginstitutionerne i Hadsten kommune har udarbejdet fire forskellige forslag til hvordan den fremtidige struktur i kommunen for børn fra 0-16 år kan komme til at se ud uden at det koster kommunen ekstra penge. Politikerne skal nu godkende et af disse fire forslag i den nærmeste fremtid.

Ove Hansen, Ringkøbing Amt

Vi startede i Lemvig med truslen om lukning af skoler. På min skole følte vi os ikke truet. Så vendte politikerne pludselig og ville lægge tre skoler sammen i en region, med fælles ledelse og administration. Nu sidder vi som hovedskolen og skal poste penge ud til alle skolerne. Vi ville ikke være med til det, men det kom faktisk til at give et godt resultat. På alle skoler går børn i skole fra 8 til 14. Pædagogerne er med i indskoling efter at have været på kursus. Vi er på vej med teamstyring, og alle lærerne har været på kursus i det. Regionsmodellen fungerer med en bus der kører rundt og samler børn op på den ene skole og sætter dem af på den anden. De har også mulighed for at besøge hinanden og vænne sig til hinanden. Vi arbejder også med holddeling. Og nu skal to af skolerne i gang med rullende skolestart. Politikerne fik ret, og det er en fordel for os, siger alle skolebestyrelserne.

Thomas Damkjær Petersen, landsformand

Til spørgsmålet om vi kan blive lokal høringspart i alle spørgsmål. Første skridt på vejen er at få FRO-erne til at blive en skal-bestemmelse. Det skal nok komme. Det næste at få den lokale styrelsesvedtægt i hver enkelt kommune til at give os høringsret bliver sværere. Om vi er en juridisk person – ja, det er vi i hvert fald politisk set, men sandsynligvis også hvis det skulle komme til en retssag.

Jeg er enig i at en ændret struktur ikke af sig selv giver flere aktive forældre. Men det bliver nemmere for os at finde aktive i den situation.

Jeg synes I har gjort det godt på Bornholm. Politikerne har ansvaret for lukningen af skolerne, ikke jer. Hvad angår lukning af små skoler, har Skole og Samfund ikke et standardsvar. Man må tage stilling med åbne øjne og afveje de forskellige interesser.

Esmail Varandili, Københavns Kommune

Det er et godt strukturforslag. Vi skal have en struktur der kan fungere. Det er rigtigt at organisere Skole og Samfund kommunalt. Men medlemmerne i regionerne bør udpege regionsbestyrelser, og regionsbestyrelserne bør have bånd til hovedbestyrelsen.

Randi Johannesen, Storstrøm Amt

Forslaget opererer med at amtsforeningerne skal nedlægge sig selv. Det kan de ikke efter vedtægterne.

Thomas Damkjær Petersen, formand

Tidsplanen vil få flere trin. Repræsentantskabsmødet i 2005 vil vedtage det nødvendige vedtægtsmæssige.

Jørn Steen Jensen, Københavns Amt

Vi er ikke imod kommunal organisering, men vi er nervøse for at det ikke hænger sammen. Der mangler en dialogmulighed mellem det kommunale niveau og det centrale. Der mangler også en opsamling af de kommuner der ikke er bemandet af Skole og Samfund. Nogen skal have forpligtelsen til at klare det. Forslaget gør det kun en lille smule lettere at få foreningen til at virke. Opgaven består i at arbejde de gjorte erfaringer ind i organisationen.

Benedikte Ask Skotte, Vestsjællands Amt

Vi har diskuteret hvordan de nye kommuner vil komme til at se ud i vores amt. Formændene for skolebestyrelserne vil gerne samles i de nye kommuner fremover. De skal bare hjælpes i gang. Vi skal på banen nu, og det kan lykkes selv om det kræver hårdt arbejde.

Jørgen Springborg, Københavns Kommune

Det bliver vigtigt at holde kontakt med politikerne i kommunerne. Og så skal man huske at rose dem og være opmærksom omkring deres runde fødselsdage. Man skal ikke holde sig tilbage fra at holde kontakt med hele det politiske spektrum. Regioner har vi ikke brug for i Skole og Samfund. Hvad skal de bruges til?

Rico Jensen, Viborg Amt

Jeg ser frem til den nye struktur. Vi skal finde ildsjæle til at melde sig som instruktører, og det skal være nu. Økonomien er jeg ikke mere så bekymret for at overlade til sekretariatet. Så slipper vi selv for at holde regnskab, og det giver os mere tid til at være ude på skolerne.

Thomas Damkjær Petersen, landsformand

Takkede for de mange gode indlæg omkring strukturdebatten. Der er enighed i målsætningen i strukturforslaget omkring kommunalorienteringen. Han bemærkede at der kun skal vedtages retningslinier omkring strukturen og ikke allerede nu detaljer. Det er vigtigt at tidsplanen i forslaget overholdes. Til det næste repræsentantskabsmøde i 2005 skal det endelige strukturforslag vedtages. Han foreslog at Københavns Amt bliver repræsenteret i strukturudvalget. Formanden mente at det er vigtigt med forskellige fora til erfaringsudveksling både på regionalt og kommunalt niveau. Thomas Damkjær Petersen sluttede med at spørge Københavns Amt om de kunne gå med til ovenstående.

Jørn Steen Jensen, Københavns Amt

Startede med at sige at det er godt med debatten om kommunestrukturen, og at det tegner godt for fremtiden. Efter fem minutters pause hvor Københavns Amt holdt et lille møde, accepterede Københavns Amt FU's forslag til en ny fremtidig struktur selv om der er flere væsentlige detaljer Københavns Amt ikke er enig i. Jørn Steen håber på at der kommer en effektiv kommunestruktur hvor Skole og Samfund er med rundt omkring.

Derefter konkluderede dirigenten at *repræsentantskabet godkender FU's forslag om det videre arbejde med foreningens struktur.*

8) Vedtagelse af arbejdsprogram 2005

Arbejdsprogrammet blev vedtaget.

9) Godkendelse af den skolepolitiske resolution

(se bilag 1+2)

Resolution om specialundervisning

På vegne af Skole og Samfunds specialundervisningsudvalg foreslog udvalgets formand Solveig Gaarsmand at repræsentantskabet skulle vedtage en resolution omkring specialundervisning efter kommunereformen. Det redigerede forslag til resolution blev gennemgået og efterfølgende justeret med tre små ændringer.

Resolutionen blev vedtaget (vedlagt).

Resolution om ændringer i kommunernes skolestruktur

Esmail Varandili, Københavns Kommune, mente at en resolution skal forpligte. SPU's forslag til resolutionen har ikke meget indhold. Han foreslog en ny resolution om modarbejdelse af segregation i den danske folkeskole. Han mener at vi som forældre har et stort ansvar. Hans resolutionsforslag havde fire hovedpunkter: Afskaffelse af frit skolevalg, justering af skoledistrikter, justering af boligghettoer og fyring af dårlige skoleledere.

Forslaget faldt, da kun to stemte for og et stort flertal stemte imod.

Derefter blev resolutionen fra Skolepolitisk Udvalg *vedtaget* (vedlagt).

10) Godkendelse af regnskab 2003

Næstformand Solveig Gaarsmand

Regnskabet for 2003 er blevet revideret af Skole og Samfunds eksterne revisionselskab Ernst & Young. Desuden er regnskabet gennemgået af de to interne revisorer som er valgt af repræsentantskabet, og endelig af forretningsudvalget og af hovedbestyrelsen. Begge organer anbefaler enstemmigt at regnskabet godkendes af repræsentantskabet.

Ca. 2/3 del af indtægterne stammer fra kontingent, omkring 1/5 fra debat- og dialogprogrammet Den Fælles Folkeskole, mens resten er fordelt på en række mindre poster.

De realiserede indtægter ligger tæt på budgettet. Hovedafvigelsen er en mindre indtægt på kontingent og abonnement på 74.000 kr. pga. en nedgang i antallet af medlemsskoler som først og fremmest skyldes lukninger og sammenlægninger af skoler. Nettoindtægterne fra salg af publikationer er som budgetteret mens nettoindtægten fra eksterne konferencer er 17.000 kr. mindre i forhold til budgettet.

Ca. 1/3 del af udgifterne går til løn og administration. Posterne organisationsudgifter, Den Fælles Folkeskole og produktion og forsendelse af bladet Skolebørn tegner sig for hver 1/6 del af udgifterne, mens resten er fordelt på en række mindre poster.

Deltagelse i råd og udvalg har kostet 37.000 kr. mere end budgetteret. Sidste års repræsentantskabsmøde er 26.000 kr. over budgettet hvad der skyldes beslutningen om at udsende årsberetningen til alle medlemmer. Markedsføring ligger 35.000 kr. over budgettet hvilket skyldes

den gratis udsendelse af hæftet ”En god skole”. Desuden er der forbrugt 60.000 kr. mere end bevilliget på Den Fælles Folkeskole. Endeligt har den lave rente (og kurs) betydet at finansindtægterne er 26.000 kr. lavere end budget. Som positive afvigelser på udgiftssiden kan nævnes besparelser på udvalgmøderne (24.000 kr.), kontorhold (ca. 49.000 kr.) og produktion af Skolebørn (78.000 kr.).

Årsregnskabet ender med et underskud på knap 300.000 kr. mod et budgetteret underskud på 56.000 kr. Dermed et underskud, der er 239.000 kr. større end budgetteret. Forklaringen findes i ovenstående hovedafvigelser på indtægts- og udgiftssiden.

Skole og Samfund har ultimo 2003 en egenkapital på 1,7 mio. kr. Herudover er der ”frie” henlæggelser på 0,4 mio. kr. Desuden har amtsforeningerne en egenkapital på 1,0 mio. kr. og kursusregionerne en egenkapital på 0,9 mio. kr. Disse to sidste tal er dog ikke med i landsforeningens årsregnskab.

Randi Johannesen, Storstrøms Amt

I lægrevisjonens rapport bliver der henstillet at der centralt burde besluttes faste principper for udarbejdelse af amtsforeningernes regnskaber, samt at der burde foregå et løbende tilsyn med amtsforeningernes håndtering af bogføring, kassetilsyn m.v. Randi Johannesen forklarede Storstrøms Amts håndtering og spurgte om dette skulle ændres.

Martin Mouritsen, Københavns Amt og lægrevisor

Martin Mouritsen roste Storstrøms Amts forretningsgange omkring regnskabet og håbede på at deres håndtering af regnskabet kunne danne forbillede for andre amtsforeninger.

Derefter blev regnskabet enstemmigt *godkendt*.

11) Valg af formand

Til posten som formand havde hovedbestyrelsen indstillet Thomas Damkjær Petersen til genvalg, og der var ikke andre kandidater. Thomas Damkjær Petersen blev herefter *valgt* enstemmigt.

12) Valg af foreningsrevisor

Finn Grønver er fratrukket som lægrevisor. Som ny lægrevisor blev foreslået Martin Mouritsen, og han blev *valgt* for 2 år. Carl Ploug er den anden lægrevisor. Han blev valgt i 2003 for en 2-årig periode.

På et spørgsmål fra Jørgen Springborg, Københavns Kommune, om der kunne være problemer med at Martin Mouritsen både er Københavns Amts kasserer og foreningens interne revisor svarede både Sven-Peter von Arensstorff, Københavns Amt, og dirigenten at det rent juridisk ikke betød noget. Der var ingen indvendinger fra forsamlingen.

13) Valg af revisorsuppleant

Som revisorsuppleant blev foreslået og *valgt* for 1 år, Flemming Tholstorf, Roskilde Amt. Desuden blev Else Kristensen, Fyns Amt, *genvalgt* som revisorsuppleant for 2 år.

14) Eventuelt

Der blev ikke rejst nye spørgsmål under eventuelt. Herefter takkede Thomas Damkjær Petersen for valget og sagde han var stolt over at være genvalgt som formand. Der venter et spændende år med store udfordringer. Til næste år mødes vi på Nyborg Strand lige efter kommunalvalget. Tak til dirigenten som overholdt tidsplanen. Der var stort bifald til dirigent Frede Mølgaard. Derefter sluttede Thomas Damkjær Petersen og ønskede alle en god tur hjem.

Referenter

Ton Rouw

Claus Engelund

Referatet godkendt af dirigenten

Frede Mølgaard, dato

Resolutioner fra repræsentantskabet 2004

Skolelukninger skal diskuteres på oplyst grundlag

Den forestående kommunalreform stiller folkeskolen over for en række udfordringer. Der vil være et stærkt pres fra kommunalbestyrelserne i de nye storkommuner for at finde rationaliseringsgevinster, og det kan nemt komme til at gå ud over de mindre skoler, som er i fare for at blive nedlagt eller sammenlagt med andre.

Der kan siges meget både for og imod bevarelsen af små skoler i lokalsamfundene. For en bevarelse taler, at skolen ofte er den sidste kulturinstitution, der holder sammen på lokalsamfundet., og at de små skoler ofte har et godt og trygt miljø i tæt samvirke med lokalsamfundet. På den anden side er små skoler dyrere at drive, og nogle gange kan det pædagogiske og sociale miljø på den lille skole blive for snævert.

Forældrene og lokalsamfundet reagerer ofte meget stærkt, når en kommune træffer beslutning om nedlæggelse af en skole, og en nyere undersøgelse viser, at 2/3 af de lukkede folkeskoler genopstår som friskoler. Derfor bliver besparelsen ved lukningen stort set aldrig så stor som det var forventet, da beslutningen blev truffet.

I Skole og Samfund erkender vi, at der kan være tilfælde, hvor det kan være fornuftigt at lukke en lille skole. Men vi advarer mod tendensen til, at kommunerne centraliserer og

ensretter deres skolevæsener. Vi advarer også mod tendensen til at der oprettes flere og flere mammut-skoler med op mod 1000 elever. Først og fremmest opfordrer vi til, at beslutningsprocessen omkring skolelukninger gennemføres på åben og demokratisk vis. Skolebestyrelserne skal involveres i processen fra første færd. Alt for ofte har vi set lukninger og sammenlægninger dikteret af hovsa-løsninger og politiske studehandler. Så er det, forældrene, skolebestyrelserne og lokalsamfundene gør oprør – og med god grund. Derfor skal alle kommuner sikre, at beslutninger om skolelukninger og -sammenlægninger bliver truffet på grundlag af troværdige konsekvensberegninger, der også tager hensyn til ulemper for eleverne og merudgifter for forældrene, og efter grundige og demokratiske drøftelser, der involverer alle berørte parter.

De svageste børn skal sikres ved kommunalreformen

De svageste børn er i farezonen når amterne nedlægges, og kommunerne lægges sammen.

Værst kan det gå ud over børn der i dag får vidtgående specialundervisning på de amtskommunale specialskoler. Når de 14 amter nedlægges og ansvaret for specialundervisningen bliver overtaget af de nye storkommuner, er det helt afgørende at den ekspertise, der i dag er i den amtskommunale specialundervisning, bliver ført videre i de godt 100 nye storkommuner. Det vil Skole og Samfund arbejde for.

Men det er ikke tilstrækkeligt at undgå at specialundervisningstilbuddene til børn med særlige behov bliver ringere end de er i dag. Der er allerede i dag børn der har behov for særlig støtte, men som ikke opdages. Det handler om at undervisningsdifferentieringen reelt ikke fungerer. Omvendt er der også i dag et meget stort antal børn der får specialundervisning i kommunalt regi som burde tilbydes den nødvendige hjælp i den almindelige undervisning.

”De nye storkommuner må udarbejde en målsætning for den nye opgave med specialundervisning så vi kan se at de er på rette spor. De må vise vilje til at afsætte ressourcer til kompetenceudvikling og ordentlige rammer for undervisningen for børn med særlige behov. Forældre til børn med særlige behov har i forvejen en svær dagligdag. Den skal ikke gøres vanskeligere af de nye storkommuner! Forældre skal være lige så trygge ved de nye kommunale tilbud som de har været med de amtskommunale skoler,” siger Skole og Samfunds talsmand for specialundervisningen, Solveig Gaarsmand.

Ud over sikring af kvaliteten i tilbudet vil Skole og Samfund arbejde for en bedre klageadgang for forældre.

”I dag er det sådan at forældre kan klage til kommunen over kommunens eget tilbud! Det er at sætte ræven til at vogte gæs. Derfor må vi sikre en uvildig klageinstans, hvis der på trods af KL’s gode intentioner med specialundervisningen skulle være enkelte ”brådne kar” blandt de nye kommuner, som ikke lever op til de krav, forældre og børn har til undervisningens indhold”, siger Solveig Gaarsmand.